

Č. J.: VP/S 155/02

V Brně dne 31. ledna 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 18.12.2002 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky ze dne 13.12.2002 č.j. 60790/02/4000/4300 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro resortní program výzkumu a vývoje „IMPULS“, jímž se doplňuje program výzkumu a vývoje „POKROK“ podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, ve spojení s § 18 odst.1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory, která bude poskytnuta v rámci resortního programu výzkumu a vývoje „IMPULS“, uvedeného v návrhu Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky, ze dne 13. 12. 2002, a to ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků

s e p o v o l u j e

za těchto podmínek poskytování:

1. Veřejná podpora, poskytnutá v rámci programu průmyslového výzkumu a vývoje „IMPULS“ (dále jen „program výzkumu a vývoje“) bude využita pouze pro výzkum a vývoj stanovený v rámci tohoto programu a za podmínek v něm uvedených.
2. Míra veřejné podpory, tj. v procentech vyjádřený podíl výše účelové podpory na uznaných nákladech, v podobě přímého poskytnutí finančních prostředků bude činit v případě:
  - a) projektů základního výzkumu nejvýše 100 %
  - b) projektů průmyslového výzkumu nejvýše 50 %
  - c) projektů předkonkurenční vývojové činnosti nejvýše 25 %.

Výše uvedené míry veřejné podpory je možno u projektů průmyslového výzkumu a projektů předkonkurenční vývojové činnosti navýšit o míry stanovené v ustanovení § 2 odst. 5 nařízení vlády č. 461/2002 Sb. o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji.

Uvedené míry veřejné podpory lze dále navýšit v souladu s čl. 5.10.4 Souhrnu opatření Společenství pro podporu na výzkum a vývoj (96/C 45/06) u výzkumného projektu, který

není realizován v souladu s cíli rámcového programu Evropského společenství, až o 10 procentních bodů, a to při splnění alespoň jedné z následujících podmínek:

- a) projekt zahrnuje účinnou přeshraniční spolupráci s minimálně dvěma nezávislými partnery ze dvou členských států Evropských společenství, zejména v rámci koordinace vnitrostátních politik, pokud jde o technologický výzkum a vývoj,
- b) projekt zahrnuje účinnou spolupráci mezi společnostmi a veřejnými výzkumnými institucemi zejména v rámci koordinace vnitrostátních politik pokud jde o technologický výzkum a vývoj,
- c) projekt je doplněn šířením a zveřejňováním výsledků, udělováním patentových licencí nebo jiným vhodným způsobem za podmínek srovnatelných s podmínkami šíření výsledků technologických výzkumných a rozvojových akcí Společenství

Celkový podíl veřejné podpory na uznaných nákladech po navýšení nesmí u průmyslového výzkumu přesáhnout 75 % a u předkonkurenční vývojové činnosti nesmí přesáhnout výše 50 %.

Uznávané náklady pro stanovení výše veřejné podpory budou stanoveny v souladu s ustanovením § 4 nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje:

3. Výzkumné projekty, jejichž náklady vhodné na poskytnutí veřejné podpory budou vyšší než 25 mil. EUR a pro něž bude navržena veřejná podpora přesahující částku 5 mil. EUR, v přepočtu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou platným ke dni poskytnutí veřejné podpory, musí být Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže oznámeny před poskytnutím této veřejné podpory.

4. Výše uvedené podmínky budou zapracovány do znění programu.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 18.12.2002 návrh na zahájení správního řízení formou žádosti o posouzení programu výzkumu a vývoje a o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory dle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve věci poskytnutí veřejné podpory v rámci resortního programu výzkumu a vývoje „IMPULS“, kterým se doplňuje program výzkumu a vývoje „POKROK“. Tuto žádost podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

- formuláře žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře
- návrhu resortního programu výzkumu a vývoje „IMPULS“, kterým se doplňuje program výzkumu a vývoje „POKROK“ Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky
- návrhu programu výzkumu a vývoje „POKROK“ Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky
- návrhu Národního programu výzkumu (dále jen „NPV“)
- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje a nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji

II. *Vymezení základních pojmů*

1. **Základním výzkumem** (v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. a) bodem 1 zákona č. 130/2002 Sb.) se rozumí činnost zaměřená na rozšíření vědeckých a technických poznatků, které nemají souvislost s průmyslovými nebo komerčními cíli. Cílem je získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů.
Za základní výzkum se pro potřeby tohoto rozhodnutí považuje **i aplikovaný výzkum** (vymezený v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) bodu 2, větě první zákona č. 130/2002 Sb.), za podmínky, že nenaplnuje požadavky stanovené pro průmyslový výzkum – tj., že výsledky výzkumu nejsou určeny pro využívání v podnikání.
2. **Průmyslovým výzkumem** (v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. a) bodem 2, větou druhou zákona č. 130/2002 Sb.) se rozumí plánovaný výzkum v rámci předmětu činnosti společnosti zaměřený na získání nových poznatků, které mohou být prospěšné při vývoji nových produktů, procesů, technologií či služeb nebo mohou vést k výraznému vylepšení existujících produktů, procesů nebo služeb. Cílem průmyslového výzkumu je získání nových poznatků zaměřených na budoucí využívání v podnikání.
3. **Předkonkurenční vývojovou činností** (v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb.) se rozumí systematické tvůrčí využívání výsledků výzkumu při tvorbě plánu, designu pro nový, upravený nebo vylepšený produkt, proces nebo službu, jsou-li určeny k prodeji nebo užití, včetně tvorby počátečního prototypu, který nemůže být využíván pro komerční účely.

III. *Údaje získané z žádosti o povolení výjimky*

1. poskytovatelem veřejné podpory je Česká republika - Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
2. orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
3. kontaktní osobou je Ing. Milan Aschenbrener, ředitel odboru
4. název veřejné podpory je Resortní program výzkumu a vývoje (RPVaV) – Program průmyslového výzkumu a vývoje „IMPULS“
5. právním základem je zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje a nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji
6. jedná se o nový program podpory výzkumu a vývoje, který spolu s programem „POKROK“ nahradí od roku 2004 všechny dosud vyhlašované programy Ministerstva průmyslu a obchodu
7. jedná se o horizontální program podpory výzkumu a vývoje
8. míra podpory bude závislá na charakteru jednotlivých k podpoře přijatých projektů, o její výši rozhodne Rada programu v souladu s platným právním řádem
9. kritéria jsou stanovena pouze právním řádem pro oblast poskytování veřejné podpory výzkumu a vývoji. Další kritéria pro vstup projektu výzkumu a vývoje do programu nejsou stanovena, program je otevřen všem subjektům
10. veřejná podpora bude poskytnuta formou přímého poskytnutí finančních prostředků, dotace, přiznané v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., nařízením vlády č. 461/2002 Sb. a tímto rozhodnutím

11. předpokládaná návratnost spočívá v naplnění cílů Národního programu výzkumu, je zajištěna smlouvou. Záruky jsou dány celým procesem výběru projektů k veřejné podpoře a výběrem konkrétního příjemce veřejné podpory. Sankce za nedodržení smluvně zajištěných podmínek jsou důvodem pro odstoupení od smlouvy a jsou uvedeny v NPV
12. kombinovaná podpora není v rámci programu poskytována
13. program podpory bude poskytován po dobu 7 let. Vyhlášení programu podpory se předpokládá od roku 2004 do roku 2007, jeho ukončení v roce 2010
14. náklady spojené s poskytnutím podpory se předpokládají ve výši (údaje jsou uvedeny v mil. Kč):

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Celkem
Výdaje z veřejných prostředků na uskutečňování programu v mil. Kč	200	400	600	600	600	400	200	3000

Rozpočet pro financování programu podpory bude přijímán každoročně. Jeho výše bude odvislá od řízení NPV jako celku (požadavky na předcházející projekty) a od výše finančních prostředků určených v rozpočtové kapitole MPO na podporu výzkumu a vývoje

15. počet příjemců podpory, kteří každoročně vstoupí do programu, se bude pohybovat v řádu desítek příjemců (51 – 100). Při předpokladu, že podpora projektů v tomto programu bude trvat průměrně 4 roky může ji obdržet několik stovek příjemců (101 – 500)
16. další informace jsou uvedeny v příloženém programu, v návrhu NPV a platných zákonných předpisech pro oblast podpory výzkumu a vývoje
17. způsob kontroly i vyhodnocování splnění cílů stanovuje zákon č. 130/2002 Sb. a nařízení vlády č. 461/2002 Sb., podle nichž je podpora poskytována.

IV. *Vymezení účastníka řízení*

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s ustanovením § 3 písm. c) ve spojení s ustanovením § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

V. *Druh a forma veřejné podpory*

Na základě Programu podpory je poskytována veřejná podpora formou přímého poskytnutí finančních prostředků - dotace.

VI. *Charakteristika Programu podpory*

Cílem programu je zvýšení výkonnosti výrobních organizací, podpora malých a středních podniků, zlepšení konkurenceschopnosti produktů a modernizace technologií, vedoucí ke zmenšení rozdílu mezi hospodářskou úrovní České republiky a států Evropské unie.

Podporovány budou projekty zaměřené na výzkum a vývoj nových materiálů a materiálů dosud neznámých vlastností, nových nebo zlepšených průmyslových výrobků a zařízení, nových nebo zlepšených technologií, systémů a služeb, nových informačních a řídicích produktů a technologií, včetně pořízení a ověření vzorků, prototypů, poloprovozních nebo předváděcích zařízení, které budou vykazovat nejvyšší stupeň novosti, nejlépe naplňovat kritéria tohoto programu, přinášet zvýšení technicko-ekonomických, provozních a

ekologických parametrů, zvýšení užitné hodnoty a vyšší stupeň přidané hodnoty, u nichž lze předpokládat dokončení řešení do 3 let (36 měsíců) od zahájení podpory ze státního rozpočtu, a které budou mít předpoklad návratnosti vložených finančních prostředků nejdéle do pěti let po ukončení řešení.

VII. *Charakteristika příjemců veřejné podpory*

Příjemci podpory budou stanoveni na základě veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji dle zákona č. 130/2002 Sb, o podpoře výzkumu a vývoje a dle nařízení vlády č. 461/2002 Sb. o účelové podpoře výzkumu a vývoje a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, na základě podmínek stanovených v těchto právních předpisech a podmínek pro zařazení žádosti do výběru a hodnotících kritérií stanovených v Národním programu výzkumu.

Projekty v rámci podpory výzkumu jsou otevřeny i pro mezinárodní spolupráci, účast zahraničního subjektu je však podmíněna vlastním financováním, neboť zahraničnímu subjektu není možno poskytnout podporu ze státního rozpočtu České republiky.

VIII. *Právní analýza*

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o veřejné podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 , podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jejími členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen "Prováděcí pravidla"). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o veřejné podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel čl. 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle čl. 4 odst. 3 Prováděcích pravidel .

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy

Evropské unie je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je nutno postupovat v souladu s následujícím předpisem ES :

Souhrn opatření Společenství pro podporu na výzkum a vývoj (96/C 45/06) - publikováno v Official Journal OJ C 45 ze dne 17.2.1996.

Příloha 1 Souhrnu opatření definuje jednotlivá stadia výzkumu a vývoje :

- základní výzkum znamená činnost zaměřenou na rozšíření vědeckých a technických poznatků, které nemají souvislost s průmyslovými nebo komerčními cíli
- průmyslový výzkum představuje plánovaný výzkum v rámci předmětu činnosti firmy zaměřený na získání nových poznatků, které mohou být prospěšné při vývoji nových produktů, procesů nebo služeb nebo mohou vést k výraznému vylepšení existujících produktů, procesů nebo služeb
- předkonkurenční vývojovou činností se rozumí využívání výsledků firemního výzkumu při tvorbě plánu, designu pro nový, upravený nebo vylepšený produkt, proces nebo službu bez ohledu na to, zda mají být prodávány nebo používány, včetně tvorby počátečního prototypu, který by nemohl být využíván pro komerční účely, dále se jedná o koncepční tvorbu a design jiných výrobků, procesů nebo služeb, včetně prvotních projektů na jejich předvedení nebo pilotní projekty za předpokladu, že tyto projekty nemohou být předvedeny nebo použity pro komerční účely.

Čl. 5.2. Souhrnu opatření připouští pro základní výzkum možnost poskytnutí veřejné podpory až do výše 100 % celkové hodnoty nákladů vhodných na poskytnutí podpory.

Čl. 5.3. Souhrnu opatření stanovuje, že pro průmyslový výzkum nesmí míra veřejné podpory obecně překročit 50 % celkové hodnoty nákladů vhodných na poskytnutí podpory.

Čl. 5.5. Souhrnu opatření stanovuje pro předkonkurenční vývojovou činnost maximální obecně přípustnou míru veřejné podpory 25 %.

Čl. 5.10.1. Souhrnu opatření umožňuje výše stanovené míry veřejné podpory navýšit o dalších 10 %, pokud příjemci podpory jsou „malé a střední podniky“.

Čl. 5.10.3. a 5.10.4. Souhrnu opatření definují možnosti navýšení míry veřejné podpory v souvislosti s účastí v rámcových programech Evropského společenství či v souvislosti s přeshraniční spoluprací. Maximální možné zvýšení míry veřejné podpory – na 75 % pro průmyslový výzkum a na 50 % pro předkonkurenční vývojovou činnost stanovuje bod 5.

10.6. Souhrnu opatření. Úřad proto stanovil příslušnou podmínku ve výroku rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že

- se jedná o výhodu poskytovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře,
- veřejná podpora může zvýhodnit určité podnikání, zejména zvýšením výkonnosti, zlepšením konkurenceschopnosti produktů, vývojem nebo modernizací technologií, vývojem nových materiálů, průmyslových výrobků a zařízení, vytvářením nových informačních a řídicích produktů,
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť poskytnutá podpora může zvýhodnit příjemce oproti soutěžitelům, kteří podporu nedostali,

- může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, neboť cílem programu je zlepšení konkurenceschopnosti a modernizace technologií, vedoucí ke zmenšení rozdílů mezi hospodářskou úrovní České republiky a států Evropské unie,

jedná se o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázána, pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak nebo Úřad nepovolí výjimku.

IX. *Posouzení slučitelnosti programu podpory*

Program podpory byl s ohledem na poskytované formy podpory posouzen jako program, jenž je v souladu s příslušnými předpisy ES a závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody, při splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

Ze všech shora uvedených důvodů bylo možno žádosti o povolení výjimky vyhovět, povolení však bylo nutno podmínit tak, aby byl zajištěn soulad s výše uvedenými předpisy.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Doc. Ing. Zdeněk Vorlíček, Csc.
náměstek ministra
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1